

Superviżjoni Bankarja tal-BĊE: Valutazzjoni tar-riskji għall-2019

1 Dañla

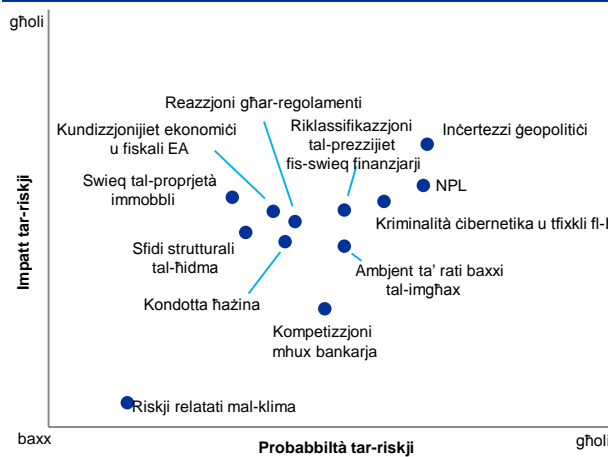
L-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tar-riskji li jiltaqgħu magħhom l-entitajiet taħt superviżjoni huma kruċjali biex tirnexxi s-superviżjoni bankarja. L-analiżi tar-riskji sservi wkoll bħala bażi għad-definizzjoni tal-prijoritajiet superviżorji bħala parti mill-proċess regolari tal-ippjanar strateġiku.

Is-Superviżjoni Bankarja tal-BĊE tagħmel eżerċizzju ta' identifikazzjoni u valutazzjoni tar-riskji kull sena b'kooperazzjoni mill-qrib mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti (NCAs). L-analiżi tibbaża fuq kummenti li jaslu minn fierxa wiesgħa ta' kontributori, inklużi t-Timijiet Superviżorji Kongunti (JSTs) u fuq funzjonijiet orizzontali mikroprudenzjali u makroprudenzjali. Tuża wkoll il-kontribut tad-diskussjonijiet mal-banek u awtoritajiet rilevanti oħra.

2 Mappa tar-Riskji MSU għall-2019

Riżultati ewlenin tal-eżerċizzju tal-valutazzjoni tar-riskji jinsabu fil-Mappa tar-Riskji MSU (ara t-Tabella 1). Din il-mappa turi l-kawżi ewlenin tar-riskji li jolqtu s-sistema bankarja taż-żona tal-euro tul perijodu ta' tnejn sa tliet snin imkejla skont id-daqs tal-probabbiltà u l-impatt. Il-kawżi ewlenin tar-riskji m'għandhomx jittqiesu waħedhom billi jistgħu jikkawżaw jew isaħħu lil xulxin. Fil-Mappa tar-Riskji tal-Mekkaniżmu Superviżorju Uniku (MSU) hemm stampa aggregata taż-żona tal-euro, li tiffoka l-attenzjoni fuq il-kawżi ewlenin tar-riskji. Din mhijiex maħsuba bħala lista kompluta tar-riskji kollha li jiltaqgħu magħhom il-banek taħt superviżjoni.

Tabella 1
Mappa tar-Riskji MSU għall-2019

Sorsi: BĊE u NCAs

L-iżjed tliet kawżi prominenti li jolqtu s-sistema bankarja taż-żona tal-euro huma: l-inċertezzi ġeopolitiċi, l-istokk tas-self mhux produttiv (NPLs) u ż-żieda potenzjali ta' NPLs futuri, u l-kriminalità ċibernetika u t-tfikkil fl-IT. Dawn iwasslu għal riklassifikazzjoni tal-prezzijiet fis-swieq finanzjarji, ambjent ta' rati baxxi tal-imgħax u reazzjoni għar-regolazzjoni min-naħa tal-banek.

Fil-konfront tas-sena li għaddiet, kien hemm tnaqqis sostanzjali fir-riskji kkawżati minn kundizzjonijiet ekonomiċi u fiskali fiż-żona tal-euro, l-iżjed minħabba momentum ċikliku favorevoli. Fl-istess ħin żdiedu l-inċertezzi ġeopolitiċi u r-riskji tar-riklassifikazzjoni tal-prezzijiet fis-swieq finanzjarji. L-avvanzi fid-diġitalizzazzjoni jharrxu r-riskji relatati mas-sistemi eżistenti tal-IT tal-banek u attacki ċibernetiċi.

3 Kawżi ewlenin tar-riskji

L-inċertezzi ġeopolitiċi jipprezentaw riskju dejjem jikber għas-swieq finanzjarji globali u għall-prospetti ekonomiċi fi ħdan iż-żona tal-euro. L-inċertezzi politiċi f'ċerti pajjiżi taż-żona tal-euro żdiedu f'dan l-aħħar perijodu. Għal dak li għandu x'jaqsam ma' Brexit, il-format aħħari tat-tranzizzjoni u l-ftehimiet dwar l-irtirar għad iridu jiġu definiti. Jeħtieġ li l-banek u s-superviżuri jibqgħu jaħdmu fuq l-ippjanar kontingenti u t-tnejjijiet tagħhom, waqt li jqisu x-xenarji possibbli kollha. It-tħassib relatat ma' Brexit jinkludi firxa wiesgħa ta' riskji, b'ħall-kontinwità tal-ħidma u r-riskji tranżizzjonali, il-kontinwità kuntrattwali, ir-riskji ta' arbitraġġ regolatorju relatat mad-differenzi nazzjonali fir-regolamenti jew ir-riperkussjonijiet tar-riskji makroekonomiċi. Hemm riskju limitat ta' tfikkil sinifikanti fl-aċċess għas-servizzi finanzjarji għaž-żona tal-euro, iżda fragmentazzjoni potenzjali tal-industrija tas-servizzi finanzjarji tista' tfikkil l-effiċjenza tal-aċċess. Barra dan, tqawwa ħafna t-tħassib dwar il-protezzjoniżmu kummerċjali li qed jiżdied. Waqt li t-tariffi introdotti s'issa għandu jkollhom effetti makroekonomiċi diretti pjuttost limitati fuq iż-żona tal-euro, kwalunkwe eskalazzjoni ta' tilwim kummerċjali tista' timponi riskju sostanzjali. Barra minn hekk, żviluppi negattivi f'ċerti ekonomiji tas-swieq emerġenti jistgħu jolqtu b'mod negattiv l-ambjent makroekonomiku taż-żona tal-euro jew lis-swieq finanzjarji. Fl-aħħar nett, ir-riskju ta' fragmentazzjoni regolatorja globali jimponi vulnerabbiltà addizzjonali.

Minkejja titjib sinifikanti fil-kwalità tal-assi tul dawn l-aħħar snin, **il-livelli għoljin ta' NPLs** għadhom iħassbu għadd sinifikanti ta' istituzzjonijiet taż-żona tal-euro. B'ħala parti mill-gwida dwar l-NPLs, il-banek b'livell għoli ta' NPLs kellhom jiftehmu dwar strategiji biex jindirizzaw l-istokks ta' NPLs. Din il-ħidma s'issa wasslet għal progress sinifikanti fit-tnaqqis ta' NPLs li rriżulta fi tnaqqis fil-proporzjon ta' NPLs ta' istituzzjonijiet sinifikanti minn 8% fl-2014 għal 4.9% fir-raba' trimestru tal-2017. Madankollu, il-livell aggregat attwali ta' NPLs għadu għoli wisq meta jitqabbel ma' standards internazzjonali u jinħtieġu iżjed sforzi biex jiġi żgurat li l-kwistjoni tal-NPLs fiż-żona tal-euro tiġi indirizzata b'mod adegwat. Stokks għoljin ta' NPLs jillimitaw il-karti tal-bilanċ, il-profitabilità u l-kapital tal-banek.¹ Għalhekk għandhom jiġu

¹ Għal referenzi dwar l-impatt negattiv ta' NPLs fuq is-self bankarju jekk jogħbok irreferi għall-**Gwida tal-BĊE għall-banek dwar self improduttiv**, BĊE, Marzu 2017.

indirizzati l-NPLs eżistenti inkluż il-monitoraġġ tal-progress tal-banek biex jitnaqqsu l-NPLs li jibqa' fost il-prijoritajiet ewlenin tas-superviżjoni bankarja Ewropea.

Barra dan, it-tiftix kontinwu tal-qligħ jista' **jżid il-potenzjal għal zieda futura fl-NPLs**. Il-banek taż-żona tal-euro rrapportaw tnaqqis fl-istandards tal-kreditu għas-self lill-intrapriżi u lill-individwi għax-xiri ta' djar fl-ewwel trimestru tal-2018.² Barra dan, jidher li min isellef qed jirrikorri għal setturi iżjed riskjużi. L-għoti ta' self bil-leverage fiż-żona tal-euro żdied b'mod sinifikanti wara t-tnaqqis qawwi rreġistrat matul il-kriżi finanzjarja globali, fejn self b'kundizzjonijiet iżjed favorevoli rrapprezenta madwar żewġ terzi tal-volum. Barra minn hekk, xi banek taż-żona tal-euro rrapportaw tkabbir għoli fis-self mhux garantit lill-individwi.

Il-kriminalità ċibernetika u t-tfixkil fl-IT joħolqu sfida dejjem tikber għall-banek u jiġbdu l-attenzjoni għall-fatt li jeħtieġ li l-banek jinvestu f'sistemi tal-IT. Il-banek jinsabu taħt pressjoni dejjem tikber biex jimmodernizzaw l-infrastruttura ċentrali tal-IT tagħhom ħalli jżidu l-effiċjenza tal-istrutturi tagħhom, inaqqsu l-ispejjeż, itejbu l-kwalità tal-esperjenza tal-klijenti tagħhom u jsiru iżjed effiċjenti, kif ukoll biex jikkompetu ma' kumpaniji fintech/bigtech. Barra dan, il-banek qed jintlaqtu minn għadd dejjem jikber ta' attacki ċibernetiċi. L-inċidenti ċibernetiċi jistgħu jwasslu għal telf finanzjarju, ramifikazzjonijiet indiretti oħra u jistgħu saħansitra jkollhom impatt sistemiku, għalkemm l-istituzzjonijiet sinifikanti s'issa ma rrapportaw ebda inċident gravi. Madankollu, f'xi każi, ġie rrapportat li partijiet minn sistemi interni ta' banek ġew kompromessi għal xi żmien qabel ma ġiet identifikata l-intrużjoni - sitwazzjoni li tista' tippermetti lil aġenti malizzjużi jikkawżaw ħsara sinifikanti.

Ir-riskju li f'daqqa waħda u b'mod sinifikanti ssir **riklassifikazzjoni tal-prezzijiet fis-swieq finanzjarji** żdied mis-sena l-oħra 'l hawn. It-tiftix globali għall-qligħ kompli, u kien sostnut mill-kundizzjonijiet u l-prospetti ekonomiċi globali qawwija, u minn likwidità abbondanti. Dan kompli jgħolli l-valutazzjonijiet tal-assi, li f'ċerti segmenti tas-suq jinsabu taħt pressjoni, speċjalment fis-suq tal-ishma tal-Istati Uniti. Fl-istess ħin, il-primjums tar-riskju għadhom kompressi. It-taqlib fis-swieq relatat maż-żieda qawwija fil-volatilità tal-ishma tal-Istati Uniti fi Frar 2018 wera s-sensitività attwali tas-sentiment tas-suq, iżda wkoll il-kapaċità tiegħu biex jassimila aġġustamenti rapidi. Dan deher ukoll biċ-ċar waqt it-tensjonijiet tas-suq sovrani Taljan ikkawżat minn pressjonijiet politiċi fl-Italja f'Mejju 2018, li nfirx għal ċerti rendimenti sovrani taż-żona tal-euro u għall-prezzijiet tal-ishma tal-banek. Riskji ġeopolitiċi oġġla jistgħu jżidu r-riskju ta' riklassifikazzjoni potenzjali tal-prezzijiet. Dan jista' jaffettwa l-banek l-iżjed permezz tal-investimenti tagħhom fi strumenti rikonoxxuti b'valur ġust, rekwiżiti tal-kollateral u spejjeż biex jiġbru kapital jew likwidità. Madankollu, ir-riklassifikazzjoni tal-prezzijiet jista' wkoll ikollha effetti sussegwenti permezz ta' impatt negattiv fuq is-sitwazzjoni makroekonomika u fiskali fiż-żona tal-euro. Barra dan, f'każ estrem, jekk riklassifikazzjoni serja tal-prezzijiet issir fl-istess ħin ta' avvenimenti gravi oħra, tista' tħedded is-**solvenza ta' kontropartijiet ċentrali**, u b'hekk toħloq riskju sistemiku.³

² Ara l-istħarriġ dwar is-self bankarju fiż-żona tal-euro.

³ Fil-Mappa tar-Riskji tal-MSU ta' din is-sena, il-kawża tar-riskji tas-"solvenza CCP" ġiet amalgamata mar-"Riklassifikazzjoni tal-prezzijiet fis-swieq finanzjarji".

Diversi snin ta' **rati baxxi tal-imgħax** qiegħdu l-margini tal-imgħax tal-banek taħt pressjoni u taw bidu għal bidliet fl-imgħiba tal-klijenti tagħhom, u dan kellu impatt fuq l-istruttura tal-karti tal-bilanċ tal-banek.⁴ Waqt li b'mod ġenerali d-dñul nett mill-imgħax (NII) tal-banek taż-żona tal-euro kien pjuttost rezistenti għall-iskossi matul l-aħħar sena, il-banek b'ċerti mudelli tan-negozju garrbu tnaqqis sinifikanti fl-NII. Hu mbassar li l-NII aggregat se jirkupra fl-2019 u l-2020, bis-saħħa kemm tat-tkabbir fil-volum kif ukoll tal-margni li qed jitjiebu. Madankollu, ħafna istituzzjonijiet sinifikanti qed jaħsbu li l-qliġ tagħhom se jibqa' baxx matul il-ftit snin li ġejjin.

Billi issa qed jiġu finalizzati bosta mill-**inizjattivi regolatorji** finanzjarji ta' wara l-kriżi, ir-ritmu tar-riforma regolatorja naqas xi ftit. Madankollu, għad jeħtieġ li xi regolamenti jiġu implimentati fil-liġi tal-UE. Waqt li l-inċertezza regolatorja naqset, għad jeħtieġ li l-banek ikomplu jadattaw il-mudelli tal-ħidma tagħhom biex joperaw fl-ambjent il-ġdid. Regolamenti aktar stretti jgħinu biex jissalvagwardaw sistema bankarja stabbli u rezisnti għall-iskossi fuq żmien medju u twil. Madankollu, fuq żmien qasir, dan jista' jkun ta' sfida għall-profitabilità tal-banek u jista' jimponi riskji fuq is-settur bankarju, bħal eż. banek li ma jirnexxielhomx jadattaw fil-ħin jew li jipposponu deċiżjonijiet jew investimenti strateġiċi.

Il-prospetti tat-tkabbir ekonomiku tjiebu b'mod sinifikanti fiż-żona tal-euro, u qed isostnu t-tnaqqis tar-riskji għas-settur bankarju. Waqt li hu mbassar li l-espansjoni ekonomika se tkompli fuq żmien medju, il-prospetti ta' tkabbir potenzjali baxx tal-produzzjoni jikkostitwixxu vulnerabbiltà dejjem tiżdied billi nuqqasijiet fil-provvista ta' ħaddiema u restrizzjonijiet tal-produzzjoni jistgħu jnaqqsu r-ritmu tal-irkupru attwali, u jeħtieġ li tissaħħaħ l-implimentazzjoni tar-riformi strutturali fil-pajjiżi taż-żona tal-euro. **Is-sostenibbiltà tad-dejn fis-settur pubbliku** tjiebet bħala medja fiż-żona tal-euro, l-iżjed minħabba t-tkabbir tal-PDG. Minkejja l-irkupru ċikliku attwali, l-iżbilanċi tal-istokks għadhom għoljin f'bosta pajjiżi, u minħabba f'hekk dawn jibqgħu vulnerabbli għar-riklassifikazzjoni potenzjali tar-riskju sovrani.

Is-self għall-**proprietà immobbli residenzjali** (RRE) għadu attività ewlenija għall-banek taż-żona tal-euro, u dan jirrappreżenta madwar 40% tal-PDG taż-żona tal-euro fl-2017. Fil-livell taż-żona tal-euro, l-iżviluppi tas-self RRE baqgħu stabbli mis-sena li għaddiet, b'xejra kemxejn pożittiva. Madankollu, żoni izolati ta' vulnerabbiltajiet qed iħallu lil xi banek taż-żona tal-euro esposti għal riskji. F'ħafna pajjiżi taż-żona tal-euro, fost dawk li jissellfu dan l-aħħar dehret xejra ta' preferenzi għal perijodi iqsar ta' ffissar tar-rata tal-imgħax. Dan iċaqlaq ir-riskji tar-rata tal-imgħax fuq min jissellef, u b'hekk iżid ir-riskji tal-kreditu għall-banek jekk min jissellef ikollu jħallas tariffi ogħla tal-imgħax. Barra minn hekk, id-dejn, għoli jew li qed jogħla, ta' min jissellef qed jixhet dubju dwar il-ħila ta' min jissellef biex jħallas lura meta ċ-ċiklu jinbidel. Il-proporzjon tas-self fil-konfront tal-valur (LTV) għadu għoli, u qed iwassal għal telf potenzjalment għoli f'każ ta' inadempjenza. Xi laxkar fl-istandards tas-self relatat ma' LTVs u fil-proporzjon tas-servizz fil-konfront tad-dñul fuq self ġdid jista' jkun li wassal għal riskju ogħla tal-kreditu.

⁴ Xi eżempji tal-iżviluppi li qed ibiddlu l-forma tal-espożizzjoni tal-banek għal ċaqliq fir-rata tal-imgħax huma ċ-ċaqliq minn depożiti fissi għal depożiti li jistgħu jiġu rtirati bla avviż, aktar ħlas lura kmieni ta' self fuq id-djar u preferenza fost ix-xerrejja tad-djar għal rati ta' imgħax fissi milli għal rati ta' imgħax varjabbli.

Il-banek MSU huma esposti għal għadd ta' riskji oħra li jisthoqqilhom skrutinju superviżorju:

- **Riskju ta' kondotta ħażina:** għalkemm it-telf relatat mar-riskju ta' kondotta ħażina wera xejra ta' tnaqqis, l-għadd ta' avvenimenti ta' riskju tal-kondotta kien ogħla fl-2017. Regolamentazzjoni aktar stretta dwar il-protezzjoni tad-dejta flimkien mat-tiftix kontinwu ta' qligħ jistgħu jwasslu għal aktar avvenimenti ta' riskju tal-kondotta.
- **L-isfidi strutturali tal-ħidma** huma relatati ma' dgħufijiet strutturali fl-ambjent operazzjonali tal-ħidma tal-banek MSU, kif ukoll mar-riġidità tal-istrutturi tal-ispejjeż li huma ta' piż fuq l-effiċjenza tagħhom. Is-sistema bankarja taż-żona tal-euro għad mhijiex integrata għalkollox. Dan jista' joħloq impedimenti għall-konsolidament transkonfinali jew għall-allokazzjoni ottimali tal-kapital u l-likwidità u ma jħallix lill-banek taż-żona tal-euro jieħdu vantaġġ sħiħ mill-ekonomiji ta' skala, u dan jirriżulta f'kundizzjonijiet li ma jkunux l-istess għal kulħadd fi ħdan l-UE u internazzjonalment.
- **Il-kompetizzjoni mhux bankarja** qed tiżdied waqt li l-fintechs, l-assigurazzjonijiet u intrapriżi oħra qed jidhru fis-swieq tas-self. Madankollu, jidher li l-impatt fuq il-marġni tas-self s'issa hu limitat u mistenni jibqa' baxx tul il-perijodu tal-valutazzjoni tar-riskji. Hemm ukoll tħassib dwar kompetizzjoni potenzjalment akbar min-naħa tal-bigtechs (i.e. kumpaniji kbar tat-teknoloġija b'aċċess għal bażijiet ta' dejta vasti tal-klijenti u l-kapaċità li jidhru fl-industrija tas-servizzi finanzjarji).
- **Ir-riskji relatati mal-klima** ma jirrapreżentawx theddida għall-istabbiltà finanzjarja fiż-żona tal-euro fuq żmien qasir. Madankollu, il-banek jistgħu jintlaqtu indirettament, iżda xorta waħda jistgħu jintlaqtu materjalment minn avvenimenti meteoroloġiċi iżjed spissi u estremi jew mit-tranzizzjoni li għaddejja għal ekonomija b'livell baxx ta' karbonju. Il-fenomeni meteoroloġiċi jistgħu jikkawżaw qerda fis-setturi tan-negozju li l-banek huma esposti għalihom (e.g. l-agrikoltura) jew jeqirdu l-investimenti kollaterali tagħhom. Barra minn hekk, it-tranzizzjoni għal ekonomija b'livell baxx ta' karbonju tista' tħalli impatt fuq ċerti setturi ekonomiċi (e.g. kumpaniji tal-fjuwils fossili, setturi li jużaw ħafna enerġija, l-oqsma tad-dawl u l-ilma, kumpaniji tat-trasport u tal-bini). Għalhekk, jeħtieġ li l-banek jieħdu azzjoni adegwata biex jimmaniġġaw l-iskoperturi tagħhom għal setturi bħal dawn.

© Bank Ċentrali Ewropew, 2018

Indirizz postali 60640 Frankfurt am Main, il-Ġermanja

Telefon +49 69 1344 0

Websajt www.bankingsupervision.europa.eu

Id-drittijiet kollha miżmumin. Ir-riproduzzjoni għal għanijiet edukattivi u mhux kummerċjali hija permessa sakemm jissemma s-sors.

Għat-terminoloġija speċifika, jekk jogħġbok irreferi għall-glossarju MSU.